

Poetul romantic german Novalis. Schenk: 13-15.

Vom da ca exemplu de mentalitate chiliastă câteva citate din poetul romantic german Novalis (foto), care a scris un roman, intitulat, cred, „Heinrich von Ortendinger”, una din primele scrieri romantice despre căutarea unei misterioase flori albastre, în care apar câteva idei chiliaste. Apropos, el și alți mari „gânditori” care au inspirat această mișcare s-au născut în jurul anului 1770. Este anul în care s-a născut Beethoven. Saint-Simon, Owen, Fourier; Novalis s-a născut și el de asemenea în 1772 și a murit, mi se pare, la vârsta de 29 de ani, la începutul secolului.

„Creștinismul a trebuit să devină din nou viu și activ ... Până acum nu exista Religie. Mai întâi trebuie să punem bazele unei școli de practicare a Religiei adevărate. Crezi că există Religie? Religia trebuie să fie făcută și produsă prin unirea unui număr de oameni. Semințele depline ale noii religii se află în creștinism, dar ele sunt, prin comparație, neglijate.” Într-un alt pasaj el scrie: „Cine spune că Biblia este încheiată? Nu s-ar putea oare ca Biblia să fie într-un proces de dezvoltare?”

În „Discipolul la Sais” (un roman neterminat al scriitorului german, n. trad.) Novalis a afirmat în 1797: „Oh, acești orbi care vorbesc despre ateism! Există măcar teiști? Există vreun intelect uman deja stăpân al ideii de divinitate.”

În altă ordine de idei, Novalis vedea în creștinism germenii democrației. Cred că este de asemenea semnificativ că el a anticipat așteptarea socialismului utopic și marxist prin aceea că nu va mai fi nevoie de o ordine legală în societatea viitorului, sau cel puțin că numărul de legi se va micșora, deoarece legile sunt rezultatul imperfecțiunilor de caracter.

În broșura „Die Christenheit oder Europa” descoperim același accent pus pe importanța fundamentală a religiei: „este imposibil pentru puterile seculare să își găsească echilibrul; un al treilea element, secular și transcendent în același timp, poate de unul singur să împlinească această sarcină ... Doar religia poate redeștepta din nou Europa, doar ea poate proteja popoarele.”

Ca mulți alți utopiști, Novalis și-a îndreptat atenția asupra trecutului îndepărtat. „Prinții mergeau cu certurile lor la părintele creștinismului (la Papă), și de bună voie își așezau coroanele și onorurile la picioarele sale.” Este un exemplu tipic de utopie plasată în trecut. „O nouă epocă de aur, cu trăsături paradisiace, cu un profet făcător de minuni, care ne va vindeca, ne va mângâia și ne va da speranța unei vieți veșnice”. Într-un alt pasaj el afirmă: „Vechea și noua lume se găsesc într-un conflict ... Poate datorită întâmplării, este de presupus ca în urma acestor evenimente, precum s-a întâmplat în științe, să rezulte o legătură mai strânsă și mai variată între statele europene”. Visul ultim al lui Novalis era ca Europe să se trezească din nou, iar statele să se contopească într-unul singur.

Chiliasmul în scrierile socialiștilor timpurii și al socialiștilor utopici

Robert Owen. 1771-1858

New Lanark (încă există astăzi): comunitate industrială sub conducerea unui capitalist binevoitor. Între 1815-1825 a primit 20.000 de vizitatori, inclusiv pe țarul Nicolae I. Cea mai mare filatură de bumbac din Marea Britanie. 1500 de angajați. Programul: 12 ore/zi, plătite prost, dar multe beneficii, cum ar fi chiria mică, îngrijirea medicală gratuită, școli, mâncare la preț de cost. Exista ordine, îngrijire și disciplină. Mai târziu, s-a văzut că fabrica nu era chiar ideală.

Ideile lui Owen își au originea în comunitarianismul religios și în sectele milenariste ale secolelor XVIII și XIX: Comunitatea Ephrata, Frăția Moraviană, (mai târziu) mormonismul și adventiștii. Owen a fost influența de Shakers și Rappites și a încercat experimentele sale prin achiziționarea orașului de rapți Harmony din Indiana. Experimentul lui Owen a fost o continuare secularizată a unui experiment religios.

New Harmony

Comunitate agricolă descrisă de un discipol. Idei radicale și sfârșitul sistemului familial. A căutat, la fel ca și alți socialiști timpurii, o știință a omului. Owenismul nu a degenerat într-o sectă. Shakerii și swedenborgienii au devenit oweniți iar oweniții au devenit shakeri. Unul dintre discipoli a dorit să fie făcut episcop. Owen însuși se simțea a fi apostolul unei misiuni.

Fourier 1772-1837

Fourier a fost fiul uni bogat negustor de postavuri, a primit o bună educație în Franța, Germania și Italia. A moștenit mare parte din proprietatea tatălui său dar a pierdut-o în timpul revoluției. A publicat un articol despre politica europeană care i-a atras interesul lui Napoleon. A devenit un mic om de afaceri, iar timpul liber și-l ocupa cu munca sa privind o nouă organizare a societății.

Era împotriva individualismului și a competiției (i.e., liberalism), având o nouă teorie a cooperării pentru dezvoltarea armonioasă a naturii umane. Credea în dezvoltarea liberă a naturii umane prin exercitarea fără rețineri a patimilor, care va duce la armonie socială (pentru el această descoperire echivala cu descoperirea gravității de către Newton, și la fel credea și Saint Simon). Fourier dorea să reorganizeze întreaga societate pe această bază, astfel încât să fie compusă din falanstere cu 1600 de oameni în fiecare dintre ele, o clădire comună și pământ. Falansterele urmau să aibă un design uniform. Muncile neplăcute urmau să fie făcute de copii și nimănui nu i se cerea să face ceva ce nu îi făcea plăcere. Căsătoria era abolită și se inventau noi aranjamente pentru ea.

Nimeni nu a acordat vreo atenție primelor două sale scrieri, însă a treia lucrare „Noua lume industrială”, publicată în 1829, a început să atragă discipoli. L-a atacat pe Owen și pe Saint

Scris de Pr. Serafim Rose
Marți, 01 Decembrie 2020 12:33

Simon în „Șarlatanismul celor două secte”. Un ucenic a fondat o comunitate în 1832, dar a dat în scurt timp greș. Fourier a așteptat în zadar ca un capitalist bogat să finanțeze noi experimente.

A făcut profeții fantastice despre viitorul rai pe pământ: marea se va transforma în limonadă, oamenii vor avea peste doi metri, vor trăi 144 de ani, dintre care în 120 de ani vor putea practica iubirea liberă. Oamenii vor progresa. Vor exista 30 de milioane de oameni de știință la fel de mari ca Newton și 30 de milioane de scriitori precum Shakespeare.

Saintt Simon 1760-1825

Claude Henri de Rouvroy, Conte de Saint-Simon, născut în 1760 și trecut la cele veșnice în 1825, a fost dintr-un anumit punct de vedere copilul atât al Vechiului Regim cât și al Iluminismului.

Saint-Simon a luptat în bătălia de la Yorktown pentru libertatea americană, iar pe la 20 de ani a imaginat niște planuri de construcție a unor canale care să unească Pacificul și Atlanticul în Nicaragua, și de a uni Madridul de mare. După întoarcerea sa în Franța, s-a folosit de bogăția sa pentru a-și lua drept tutori cei mai faimoși oameni de știință din Franța. Bogăția sa, risipită rapid, a fost refăcută în timpul revoluției când a speculat terenurile bisericii, deși a fost la un pas să fie executat sub Robespierre.

S-a înconjurat din nou de savanții vremii, a călătorit în Germania și Anglia, și a încercat fără izbândă să se căsătorească cu Madame De Stael. Încetul cu încetul, ideile sale cu privire la metoda științifică, industrialism și aplicarea științei în organizarea socială au luat o formă sistematică. După 1802, aceste idei au început să apară constant în articole și cărți. Căzând din nou în sărăcie, Saint-Simon a devenit dependent de mila unui fost servitor. După anul 1810 s-a înconjurat de o coterie de tineri ingineri de la École Polytechnique, cei mai de seamă dintre ei fiind Augustin Thierry și Auguste Comte, care serveau drept secretari și colaborau la scrierile sale. Dezamăgit de lipsa de succes în încercarea sa de a-i convinge pe conducători și intelighenția să-i susțină ideile de reconstrucție socială, Saint-Simon a încercat în 1823 să se sinucidă. Ultima sa operă, „Noul Creștinism”, în care propune o religie a fraternității umane, a apărut în anul morții sale, 1825.

Saint Simon l-a recunoscut pe Condorcet ca pe una dintre cele mai puternice influențe asupra gândirii sale. În scrierile lui, Saint-Simon vedea perfectarea metodologiei științifice ca bază a

progresului uman. În faza sa ultimă, în „Noul Creștinism”, Saint-Simon a propus o religie bazată pe iubirea frățească și preocupată de realizarea raiului pe pământ. Principala preocupare a noii religii urma să fie ameliorarea cât mai rapidă a situației săracilor.

Termenul de saint-simonism se referă mai departe la discipolii lui Saint-Simon. Trebuie să precizăm clar că saint-simonismul, deși și-a păstrat anumite constante ideologice de bază, a trecut, de la început și până la dispariție, prin schimbări neîntrerupte. Există, totuși, o unitate fundamentală în încercarea de a pune capăt la ceea ce era privit drept starea revoluționară a epocii. Teoria era expusă într-o serie de conferințe publice susținute de două ori pe săptămână după 17 decembrie, 1828, și cunoscute drept „Doctrina lui Saint-Simon. O expunere”. Această nouă perspectivă a condus, la sfârșitul lui decembrie 1829, la înființarea unei biserici saint-simoniste organizată ierarhic.

Doctrina a fost propagată prin predici și învățături publice în Paris, prin misiuni trimise în provincii și în Belgia, prin pamflete, dar mai ales prin paginile revistelor săptămânale „L’Organisateur” și „Le Globe”. Ultimul a fost un celebru ziar liberal al secolului al XIX-lea, dar după noiembrie 1830 s-a transformat într-o publicație saint-simonistă, prin convertirea managerului său, Pierre Leroux, la noua religie. Prin această publicație, saint-simoniștii au atras cel mai mult atenția.

Biserica saint-simonistă a anticipat structura de bază și filosofia „Religiei Umanității” a lui Comte din ultimii săi ani. Buchez, care mai târziu va deveni un socialist catolic, a fost membru în ierarhia saint-simonistă. Heine și Frantz Listz mergea regulat la întâlnirile de duminică. Carlyle și Mill au purtat corespondență cu societatea. Sainte-Beuve și George Sand și-au manifestat un interes puternic și acceptul, în timp ce Lamartine, Balzac și Lammenais au privit mișcarea cu sentimente amestecate. Stendhal, Benjamin Constant și Fourier au considerat că această filosofie este suficient de importantă pentru a o ataca. Chiar și Goethe, care critica colectivismul saint-simonist, primea în mod constant „Le Globe”.

Noua religie pretindea că are, la mijlocul anului 1831, peste 40.000 de aderenți, și era cunoscută de fiecare persoană educată din Europa.

Dezintegrarea survenită în această a doua fază, în care saint-simonismul era preocupat în principal de reorganizarea socială, a fost grăbită de conflictul din interiorul mișcării cu privire la problema femeii. Deși exista un acord general că femeia, exploatată în mod tradițional, la fel ca și muncitorul, ar trebui să fie emancipată socială, a apărut o nouă perspectivă sub conducerea lui Enfantin care a pus din ce în ce mai puternic accentul pe chestiunea femeii, într-un final pledând pentru iubirea liberă, identificând sfârșitul istoriei cu emanciparea și sfințirea trupului. Acest feminism radical a condus la o schismă, la ruptura lui Bazard de mișcare, plecarea altor membri și persecuții legale după ianuarie 1832. Pe 20 aprilie 1832, a apărut ultimul număr din „Le Globe”, iar a doua fază a mișcării se poate spune că s-a încheiat.

În cea de-a treia fază, caracterizată de un feminism radical și de panteism religios, preocupările sociale și politice s-au mai estompat. Saint-simoniștii erau acum mai puțin interesați să răspândească credința și mai mult în așteptarea unor vremuri mai bune prin educarea ierarhiei. S-au retras într-o viață monastică. Procesele, care s-au soldat cu arestarea lui Enfantin, au slăbit și mai tare mișcarea, care s-a dizolvat după ce Enfantin a plecat în Egipt să caute o femeie Mesia. Mai târziu în același secol, saint-simoniștii aveau să joace un rol proeminent în proiecte financiare și industriale cum ar fi crearea „Credit Mobilier”, extinderea rețelei de cale ferată franceze, construcția Canalului Suez.

Influența chiliasmului secular, în special al lui Lessing, cu filosofia luptei continue și a religiei inimii, (iar prin el, a lui Joachim de Fiore).

Lessing: „Dumnezeu a ținut ascuns în mâna Sa dreaptă tot adevărul, iar în stânga doar dorința mereu nestăpânită de a găsi adevărul (chiar dacă legată de condiția ca va trebui mereu să păcătuiesc) și mi-a spus „alege”. Ar trebui să aleg reverențios mâna sa stângă și să-l spun: „Tată, dă-mi adevărul absolut. Adevărul absolut este doar pentru Tine?” Dar crezând în revelația care a dus rasa umană de la stadiile inferioare la cele superioare, omul va progresa până la stadiul în care nu va mai avea nevoie de credința în viața viitoare pentru a face bine, ci va face bine doar de dragul binelui, iar atunci va veni evanghelia eternă, a treia epocă a Duhului Sfânt!”

Francmasonii, care așteptau răsăritul unei noi epoci și răsturnarea stăvilor religiei, statului și naționalității, reprezentau idealul său.

Filosofia New Age

„Nu au existat mai multe doctrine filosofice care să merite acest nume decât au existat stări generale ale omenirii, dar fenomenul unei ordini sociale așezate a apărut doar de două ori în cursul civilizației careia noi îi aparținem și care formează un lanț neîntrerupt care merge până în zilele noastre. Aceste două stări au fost Antichitatea și Evul Mediu. Noua stare generală pe care o proclamăm în viitor va forma o treia zală în acest lanț. Nu va fi identică cu predecesoarele sale, dar va avea unele analogii izbitoare cu ele în ceea ce privește ordinea și unitate. Va surveni după diverse crize care ne-au disturbat vreme de trei secole. Într-un final va apărea ca o consecință a legii de dezvoltare a omenirii.”

„În opinia noastră cauza răului trebuie căutată în lipsa de unitate a perspectivei sociale, iar remediul va consta în descoperirea acestei unități.”

„Trăim în ruinele Evului Mediu.”

„Locuim în mijlocul dărâmurilor, dărâmurile vii ale societății medievale care continuă să-și plângă soarta.”

„Nu trebuie să ne rezumăm doar la negarea Evului Mediu.”

„S-a crezut că soluția problemei consta în a pune un minus înaintea tuturor termenilor formulei Evului Mediu, dar această soluție bizară nu putea face altceva decât să hrănească anarhia.”

„Noi, care nu acceptăm nici Evul Mediu nici constituționalismul sărim dincolo de limitele prezentului. Se apropie vremea când popoarele vor abandona steagurile liberalismului dezordonat și lipsit de minte pentru a intra cu dragoste într-o stare de pace și fericire, lăsând la o parte neîncredea și recunoscând că pe pământ poate exista o putere legitimă.”

Viziunea unitară a viitorului

„Doctrina pe care noi o proclamăm va pune stăpânire pe toate facultățile omului, pe omul întreg, pentru a le da celor trei mai facultăți un scop comun și o direcție armonioasă. Prin mijloacele lor, științele vor realiza un progres unitar spre cea mai rapidă dezvoltare; industria, reglementată în interesul tuturor, nu va mai avea aspectul înfricoșător al unei arene; iar artele, animate din nou de compasiune, ne vor prezenta sentimentele de entuziasm într-o viață comună, a cărei influență blândă se va simți în cele mai secrete bucurii ale vieții intime”

Se apropie vremea

„Ceasul este gata să bată ora la care, potrivit saint-simoniștilor, va avea loc transformarea lumii creștine, când toți vor fi chemați și toți vor fi aleși.”

Trecutul trebuie distrus

„Fericirea omenirii necesită ca muncă de distrugere, pentru care s-a aplicat această metodă cu mare eficiență, să fie dusă până la capăt.”

Noua stare va fi finală

„Astăzi omenirea călătorește spre o stare finală care va fi scutită de alternativele lungi și dureroase, iar sub această stare progresul se va desfășura fără întreruperi, fără crize, într-un ritm continuu, regulat și constant. Mășăluim spre o lume unde religia și filosofia, cultele și artele frumoase, dogma și științele nu vor mai fi în opoziție.”

„Distrugerea vechii ordinii a lucrurilor a fost pe cât de mult posibilă, în absența unei revelații a noii ordini care îi va lua locul.”

Scopul: înfrățirea universală

„Această succesiune continuă de grandoare și declin aparente, numite în mod comun vicisitudinile omenirii, nu reprezintă altceva decât seria regulată de eforturi a omenirii pentru a atinge un scop final.

Scopul îl reprezintă înfrățirea universală sau, cu alte cuvinte, asocierea tuturor oamenilor de pe fața pământului în toate sferile relațiilor lor.”

Creștinismul a eșuat

„Creștinismul, al cărui principiu și forță expansivă au fost de mult epuizate, a îmbrățișat cu iubirea sa și a sfințit prin legea sa doar unul dintre modurile de existență umană, și nu a reușit să își impune regula sa – acum neîndestulătoare – peste mai mult decât o parte din omenire”.

„Întreaga lume se mișcă către unitatea dintre doctrină și acțiune. Aceasta este profesiunea noastră de credință generală. Aceasta este direcția spre care ne îndreptățește o examinare filosofică a trecutului. Până în ziua în care acest concept măreț, născut din geniul stăpânului nostru, alături de dezvoltările generale, poate deveni obiectul direct al eforturilor spiritului uman, toate progresele sociale trecute trebuie considerate ca fiind pregătitoare, toate încercările de organizare ca fiind parțiale și ca inițieri prealabile în cultul unității și regimul ordinii asupra întregului glob, proprietatea teritorială a marii familii umane. ”

Viitorul este religia

„Cu siguranță nu pretindem a fi eroi pentru că vă facem cunoscute bazele unei noi religii. În acest secol indulgent, sau mai degrabă indiferent, după cum bine știm, toate opiniile pot apărea fără pericol, mai ales când nu par să meargă dincolo de granițele înguste ale unei școli filosofice. Dar noi știm de asemenea că vorbim unor oameni care se consideră superiori pentru că sunt necredincioși și care zâmbesc disprețuitor la toate ideile religioase, pe care le pun pe seama epocilor întunecate, pe seama a ceea ce ei numesc barbarismul Evului Mediu și copilăriei omenirii. Nu ne este frică să înfruntăm acest zâmbet. Sarcasmul voltairian și disprețul arogant al materialismului modern pot alunga câțiva oameni ale căror inimi sunt dominate de sentimentalismul vag atât de răspândit astăzi. Pot înspăimânta și încurca acel tip de religiozitate individuală care caută în zadar forme de a se exprima pe sine însuși, dar sunt neputincioase în a distruge convingerile adânci.”

„Da, domnilor, am venit aici pentru a ne expune acestui sarcasm și dispreț. Deoarece, urmându-l pe Saint-Simon și numele lui, am venit să proclamăm că omenirea are un viitor religios. Religia viitorului va fi mai măreață și mai puternică decât toate cele din trecut. La fel ca și cele care au precedat-o, va fi sinteza tuturor concepțiilor omenirii și, mai mult, a tuturor modurilor de existență. Nu doar că va domina ordinea politică, dar ordinea politică va fi în totalitate o instituție religioasă. Nimic nu va mai fi conceput în afara lui Dumnezeu și nimic nu se va mai dezvolta în afara legii Lui. Să mai adăugăm că această religie va îmbrățișa întreaga lume deoarece legea lui Dumnezeu este universală.”

Știința și religia

„Să adoptăm punctul de vedere religios, însă unul mai elevat și mai cuprinzător decât oricare dintre cele pe care omenirea le-a avut deja. Câtă vreme știința își va păstra caracterul ateu, considerat fundamental pentru ea, știința nu va da expresie facultății omului de a cunoaște succesiv și progresiv legile prin care Dumnezeu guvernează lumea: pe scurt, planul providențial. Niciuna dintre descoperirile pe care ateismul, atunci când este amenințat, se bazează nu va putea scăpa de formula: Așa se face Dumnezeu cunoscut.”

„Nu, domnilor, nu este destinul științei, așa cum par să creadă mulți, să fie dușmanul veșnic al religiei și să restricționeze constant domeniul religiei pentru ca într-o zi să o deposedeze cu totul. Dimpotrivă, știința este chemată să extindă și să întărească în mod constant religia, din moment ce fiecare avans al științei oferă omului o perspectivă mai amplă asupra lui Dumnezeu și a planurilor sale pentru omenire.”

„Întrevedem o vreme, nu foarte îndepărtată, când științele, eliberate de influențele dogmelor critice și văzute într-o manieră mai largă și mai generală decât sunt văzute astăzi, nu vor mai fi considerate a fi inamicele științei, ci mai degrabă vor fi privite ca mijloace prin care oferă minții umane accesul la cunoașterea legilor prin care Dumnezeu guvernează lumea, la planul providențial.”

Omagiul adus operei de distrugere a Revoluției

„Am arătat mai înainte că epocile critice pot fi împărțite în două perioade distincte: una reprezintă începutul acelor epoci în care societatea, unită de o credință entuziastă în doctrinele distrugerii, lucrează laolaltă pentru răsturnarea fostelor instituții religioase și sociale; cealaltă constă în intervalul care separă distrugerea de reconstrucție, în care oamenii, dezgustați de trecut și de incertitudinile viitorului, nu mai sunt uniți de nicio credință sau proiect comun. Ceea ce am afirmat în legătură cu absența moralității în perioadele critice se referă numai la cea de-a doua perioadă, și nu la prima sau la oamenii care se disting în ea și care printr-un soi de inconsistență predică ura prin iubire; cer distrugerea în timp ce cred că construiesc; provoacă dezordine deoarece doresc ordine; pun bazele sclaviei pe altarul înălțat libertății. Domnilor, să-i admirăm pe acești oameni. Să-i compătim doar pentru misiunea grea pe care au împlinit-o cu devotament și iubire pentru omenire. Să-i compătim pentru că s-au născut să iubească și întreaga lor viață a fost dedicată urii. Dar să nu uităm că mila pe care ne-o inspiră ar trebui să

fie o lecție pentru noi. Ar trebui să ne mărească dorințele și să ne confirme speranțele pentru un viitor mai bun – într-un viitor în care oamenii capabili de iubire vor fi fără încetare capabili să-și pună în aplicare iubirea lor.”

Oamenii trebuie să aibă credință

„Omenirii nu i-a lipsit niciodată credința. Nu va mai trebui să vă întrebați dacă omul are înclinația de a crede, cel puțin nu mai mult decât dacă v-ați întreba dacă într-o zi el va renunța la iubire. Mai degrabă, este o problemă de a ști asupra căror oameni și idei, își va îndrepta încrederea omul și ce garanții le va cere înainte de a li se abandona lor.”

Noul profet

„Nu vom ezita a spune că astăzi, ceea ce nu este ateism, este ignoranță și superstiție. Dar dacă dorim să vindecăm această rană a omenirii, dacă dorim să renunțe la credințele și practicile pe care le considerăm a fi nedemne de ea, dacă dorim să renunțe la Biserica Evului Mediu, atunci trebuie să deschidem Biserica viitorului. Să fim pregătiți, după cum a spus de Maistre, pentru o întâmplare extraordinară în ordinea divină spre care, după cum toți trebuie să observe, ne îndreptăm într-un ritm accelerat. Să spunem împreună cu el că nu mai există religie pe pământ și că omenirea nu poate rămâne în această situație. Dar noi, fiind mai norocoși decât el, nu va mai trebui să așteptăm omul de geniu despre care el profetește și care, potrivit lui, va dezvălui în curând omenirii afinitatea naturală dintre religie și știință. Saint-Simon a apărut.”

Religia viitorului

„În timp ce proclamăm că religia este menită să-și impună domnia asupra societății, negăm la fel de hotărât că vreuna dintre instituțiile religioase din trecut ar trebui reînființată. Ar fi ca și cum am spune că îndreptăm societatea spre vechea stare de război sau sclavie. Proclamăm un nou stat moral și politic. Acesta este la fel de bine religios dar nou: pentru noi, religia, politica și morala nu sunt altceva decât nume diferite pentru același lucru. Religia viitorului este chemată să-și ocupe locul în ordinea politică; dar pentru a fi exacti, luată în totalitatea ei, instituția politică a viitorului trebuie să fie religioasă.”

Comentariul Părintelui Serafim Rose: noua perspectivă asupra lumii trebuie să fie religioasă. Socialismul nu mai este suficient ci trebuie să existe o sinteză politică-știință-religie. Astăzi observăm marele defect al marxismului – nu este religios, iar omenirea trebuie să aibă parte de religie, după cum a observat Saint Simon. Acest Nou Creștinism reprezintă o încercare categorică de a completa procesul început în Evul Mediu: îmbunătățirea creștinismului.